

سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی
معاونت برنامه ریزی و امور اقتصادی

سیمای شهرستان مه ولات
در سال ۱۴۰۲

اداره آمار و اطلاعات کشاورزی
۱۴۰۳

آمار و اطلاعات صحیح، دقیق و بهنگام یکی از نیازهای مهم و اساسی هر سازمانی می باشد و هر گونه تصمیم گیری و سیاست گذاری بدون داشتن آمار و اطلاعات امکان پذیر نمی باشد. سیمای کشاورزی شهرستان بعنوان یک منبع آماری با هدف جمع آوری آمار و اطلاعات پایه و اساسی بخش کشاورزی نقش مهمی در تامین آمار شهرستان داشته، امید است با همت و تلاش کارشناسان در جهت ارائه آمار و اطلاعات صحیح و دقیق و به هنگام گام موثری در پاسخگویی به یکی از نیازهای اساسی در مجموعه سازمان و استان برداشته شود.

موقعیت شهرستان

وزارت کشور
استاندارداری خراسان رضوی
معاونت برنامه ریزی
دفتر آمار و اطلاعات

شهرستان مه ولات

راهنما

- مرکز شهرستان
- نقاط شهری
- مرکز دهستان
- مرز شهرستان
- مرز بخش
- - - مرز دهستان

0 3.5 7 14 21 28 Kilometers

شهرستان مه ولات با وسعت ۳۳۱۶ کیلومتر مربع در فاصله ۲۰۳ کیلومتری از مرکز استان با طول جغرافیایی ۵۸ درجه و ۵۰ دقیقه و عرض جغرافیایی ۳۴ درجه و ۵۴ دقیقه می باشد.

این شهرستان دارای ۲ بخش ۲ شهر ۴ دهستان ۵۳ روستای دارای سکنه جمعیت شهرستان ۵۵۱۵۸ نفر می باشد که ۲۳۴۶۶ نفر جمعیت در شهر و ۳۱۶۹۱ نفر جمعیت در روستاها ساکن می باشند.

وسعت منابع طبیعی شهرستان حدود ۱۹۶۵۸۳٫۷ هکتار می باشد.

شهرستان دارای بیش از ۲۹۰۳۸ هکتار سطح زیرکشت آبی و ۲۰ هکتار سطح زیرکشت دیم و دارای ۱۶۶۵۰۷ واحد دامی با تولید بیش از ۶۱ هزار تن محصولات زراعی، باغی، دامی و آبزیان می باشد.

مهمترین محصولات زراعی و باغی شهرستان خصیل و ارزن علوفه ای، زردآلو، پسته، انار، زعفران می باشد.

و در تولید محصولات عنب، زردآلو، انار، پسته... دارای رتبه های اول تا سوم استان می باشد.

ارزش ناخالص اقتصادی کل تولیدات زراعی، باغی، دامی و شیلات شهرستان بالغ بر ۶۹۰۰۶۸۴۱ میلیون ریال می باشد که ۴ درصد ارزش تولیدات استان می باشد و دارای رتبه هفتم است.

در این شهرستان حدود ۴۱۴ حلقه چاه ۱۰۴ رشته قنات ۲۶ چشمه قرارداد که بیش از ۱۳۷٫۶ میلیون مترمکعب آب استحصال و به مصرف کشاورزی می رسد.

وضعیت جغرافیایی شهرستان
(جدول شماره ۱) : وضعیت شهرستان

مساحت شهرستان (کیلومتر مربع)	تعداد شهر	تعداد بخش	تعداد دهستان	تعداد آبادی		
				مسکونی	غیر مسکونی	کل
۳۳۱۶,۴۶	۲	۲	۴	۵۳	۵۷	۱۱۰
خانوار		کل جمعیت			جمعیت شهری	جمعیت روستایی
۱۷۳۸۹		۵۵۱۵۸			۲۳۴۶۶	۳۱۶۹۱

ماخذ: برآورد آمار سازمان مدیریت و برنامه ریزی خراسان رضوی سال ۱۴۰۱

(جدول شماره ۲) : اطلاعات بارش و دمای میانگین و مقایسه با بلند مدت در سال زراعی ۱۴۰۱-۱۴۰۲ واحد : میلیمتر ، درجه سلسیوس

شهرستان	میزان بارش			اختلاف بارش با سال گذشته			دما	
	مقدار بارش	بلند مدت	اختلاف	سال گذشته	اختلاف	دما	بلند مدت	اختلاف
مه ولات	۷۹,۱	۱۶۷,۵	-۸۸,۴	۷۰	۹,۱	۲۰,۴	۲۳,۸	-۳,۴

ماخذ: اداره هواشناسی استان

(جدول شماره ۳) : وضعیت منابع طبیعی

کل وسعت شهرستان (کیلومتر مربع)	وسعت منابع طبیعی (هکتار)	وسعت بیابانها و کوير (هکتار)	وسعت جنگل (هکتار)			وسعت مراکز (هکتار)	
			طبیعی	بیشه زار و درختچه زار	دست کاشت	متراکم	نیمه متراکم
۳۳۱۶	۱۹۶۵۸۳,۷	۳۷۰۷۸	۸۹۱,۱	۱۴۱۰	۱۴۹۴۷	—	۳۴۸۲۱
۱۰۶۸۱۵							کم تراکم

ماخذ: اداره منابع طبیعی و آبخیزداری

(جدول شماره ۴) : وضعیت منابع آب

چشمه دایر (دهنه)	چاه (حلقه)	قنات دایر (رشته)
۲۶	۴۱۴	۱۰۴
جمع کل		آب مصرفی بخش کشاورزی از منابع زیر زمینی (میلیون مترمکعب)
۵۴۴		۱۳۷,۶

ماخذ: مدیریت آب و خاک

(جدول شماره ۵) : بهره برداران کشاورزی برحسب نوع فعالیت و تحصیلات (تعداد)

جمع بهره برداران	زراعی	باغ و قلمستان		تولید گلخانه		زنبور عسل
۱۰۴۵۴	۲۹۱۴	۹۵۲۲		۵۸		۶۲
جمع بهره برداران (باسوادوبیسواد)	بی سوادان	خواندن و نوشتن	سیکل	دیپلم	فوق دیپلم	لیسانس و بالاتر
۱۰۴۵۴	۱۳۷۹	۳۷۱۴	۲۱۵۶	۲۰۶۰	۲۵۴	۸۸۴

ماخذ: سامانه پهنه بندی و داده های کشاورزی

(جدول شماره ۶) : وضعیت صنایع تبدیلی و تکمیلی

ردیف	عنوان صنایع	تعداد	ظرفیت (تن/سال)
۱	واحدهای بسته بندی حبوبات و غلات	۳	۱۳۵۰
۲	واحدهای تولید انواع کود	۲	۱۱۰۰۰
۳	واحدهای پوست گیری و فرآوری و بسته بندی پسته	۲۹	۷۰۲۸۰
۴	واحدهای تولید فرآورده های لبنی	۲	۴۶۳۵
۵	واحد های بسته بندی آجیل و فندق و بادام و گردو	۲	۱۳۰۰
۶	واحد های بسته بندی زرشک و خرما	۴	۵۲۰
۷	سایر افزودنی های مواد غذایی ادویه جات	۱	۲۵۲
۸	واحدهای بسته بندی زعفران	۴	۶,۵
۹	فرآوری و بسته بندی محصولات غذایی آردی	۲	۴۰۰
۱۰	رب گوجه فرنگی و آب و پودر گوجه فرنگی و رب انار	۱	۳۰۰
۱۱	فرآوری بسته بندی تخم مرغ	۱	۳۰۰
۱۲	خوراک دام و طیور	۱	۴۸۰۰۰
۱۳	تولید و بسته بندی کشمش	۴	۵۰۰۰
۱۴	سردخانه زیر صفر و بالای صفر	۲	۳۵۰۰
۱۵	انواع بسته بندی چای و کاکائو	۴	۱۱۶۵
۱۶	انواع ترشیجات و شوربجیات و زیتون پرورده	۱	۳۰۰
۱۷	انواع فراورده های حجیم شده نان گندم و خمیر	۱	۳۰۰
۱۸	عصاره و اسانس گیاهان دارویی و بسته بندی کلاب و دمنوش	۲	۴۰
۱۹	درجه بندی و بسته بندی سبزی صیفی تازه	۲	۶۸۰
۲۰	کشتارگاه دام	۱	۷۰۰۰
۲۱	کشتارگاه طیور	۱	۷۰۰۰

ماخذ: مدیریت صنایع

(جدول شماره ۷) : بررسی وضعیت شاخص های مکانیزاسیون شهرستان

سطح مکانیزاسیون	وضعیت توانهای کششی (تعداد)		واحد های خدمات مکانیزه	سازندگان ماشین ها و ادوات کشاورزی
	کمباین	تراکتور		
۲,۳۸	۸	۱۸۲۴	۰	۵

ماخذ: اداره مکانیزاسیون

(جدول شماره ۸) : شرکت های تعاونی تولید و سهامی زراعی شهرستان

نوع شرکت	تعداد شرکت	تعداد اعضا	تعداد روستاهای تحت پوشش	سهامی زراعی	سطح زیر کشت زراعی اراضی (هکتار)		جمع
					دیم	آبی	
شرکت تعاونی تولید	۳	۱۴۵۹	—	—	۵۰۰	۱۱۵۰۰	۱۲۰۰۰

ماخذ: سازمان تعاون روستایی

(جدول شماره ۹) : وضعیت تعاونیها و تشکلهای تولیدی و خدماتی

نوع تشکل	تعداد شرکت	تعداد اعضا	نوع فعالیت	تعداد اتحادیه
شرکت تعاونی کشاورزی	۳	۴۳۴۸	خدمات کشاورزی	
شرکت تعاونی روستایی	۴	۸۳۷۲	خدمات کشاورزی	۱
شرکت تعاونی زنان روستایی	۱	۱		

ماخذ: مدیریت جهاد کشاورزی مه ولات سازمان تعاون روستایی و مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی

(جدول شماره ۱۱) : وضعیت دام و طیور

خلاصه آمار تعداد دام، واحد دامی و تولیدات دام، طیور، زنبور عسل و ابریشم شهرستان مه ولات سال ۱۴۰۲

واحد: رأس، نفر، قطعه، کلنی، جعبه، تن

نوع دام	نام گروه	تعداد دام	واحد دامی	تولید گوشت قرمز	تولید گوشت مرغ	تولید تخم مرغ	تولید شیر	تولید عسل	تولید پيله تر	جمع توليدات
گوسفند	دام سبز	۷۷۷۴۷	۷۷۷۴۷	۸۴۹	.	.	۶۶۴	.	.	۱۵۱۳
بز		۱۶۰۸۵	۱۲۸۶۸	۹۳	.	.	۲۳۹	.	.	۳۳۲
جمع گروه		۹۳۸۳۲	۹۰۶۱۵	۹۴۲	.	.	۹۰۳	.	.	۱۸۴۴
گاو اصيل	دام سنگين	۸۷۱	۸۷۱۰	۴۲	.	.	۳۰۱۶	.	.	۳۰۵۸
گاو دورگ		۱۸۰۲	۱۰۸۱۲	۶۷	.	.	۴۳۷۰	.	.	۴۴۳۷
گاو بومی		.	.	.	.	.	.	.	.	.
شتر		.	.	.	.	.	.	.	.	.
جمع گروه		۲۶۷۳	۱۹۵۲۲	۱۰۹	.	.	۷۳۸۶	.	.	۷۴۹۵
اسب	دام سبيلان	.	.	.	.	.	.	.	.	.
الاغ و قاطر		۳۲۴	۱۱۳۴	.	.	.	.	.	.	.
جمع گروه		۳۲۴	۱۱۳۴	.	.	.	.	.	.	.
مرغ گوشتی (جوجه ریزی)	چلچور	۱۰۴۴۶۲۰	۵۲۲۳۱	.	۱۹۸۵	.	.	.	.	۱۹۸۵
مرغ تخمگذار (ظرفیت)		۳۰۰۰۰	۱۲۰۰	.	۱۲۹	۶۸۹	.	.	.	۸۱۸
مرغ بومی (جوجه ریزی)		۲۳۶۰۲	۱۱۸۰	.	۱۹	۵۷	.	.	.	۷۶
مرغ مادر گوشتی (ظرفیت)		.	.	.	.	.	.	.	.	.
مرغ مادر تخمگذار (ظرفیت)		.	.	.	.	.	.	.	.	.
سایر ماکیان (جوجه ریزی)		۲۱۷۰	۶۲۵	.	۲	.	.	.	.	۲
جمع گروه			۱۱۰۰۳۹۲	۵۵۲۳۶	.	۲۱۳۵	۷۴۶	.	.	.
زنبور عسل		۸۲۱	.	.	.	.	.	۵	.	۵
نوغان		۳۲۵	.	.	.	.	.	.	۷,۰	۷
جمع شهرستان		۱۱۹۷۲۲۱	۱۶۶۵۰۷	۱۰۵۱	۲۱۳۵	۷۴۶	۸۲۸۹	۵	۷,۰۲	۱۲۲۳۱

ماخذ: معاونت بهبود تولیدات دامی

(جدول شماره ۱۲): خلاصه آمار فعالیت های امور آبریزان شهرستان مه ولات سال ۱۴۰۲

نوع فعالیت	تعداد مرکز	سطح فعال پرورش (مترمربع)	رها سازی بچه ماهی (قطعه)	میزان تولید(تن)
سردآبی	۰	۰	۰	۰
گرمابی	۱۷	۱۶۱۰۰۰	۵۳۵۰۰	۵۶
جمع	۱۷	۱۶۱۰۰۰	۵۳۵۰۰	۵۶

ماخذ: مدیریت شیلات و آبریزان

(جدول شماره ۱۳): وضعیت زراعی و باغی شهرستان مه ولات سال ۱۴۰۲

عنوان	سطح زیر کشت(هکتار)			میزان تولید(تن)		
	آبی	دیم	جمع	آبی	دیم	جمع
زراعی	۱۳۱۲	---	۱۳۱۲,۰۰	۶۵۵۳,۶	---	۶۵۵۳,۶۰
باغی	۲۷۷۲۶,۳۱۲	۲۰	۲۷۷۴۶,۳۱۲	۴۲۲۹۳,۶۳۵	۱۰	۴۲۳۰۳,۶۳۵
جمع	۲۹۰۳۸,۳۱۲	۲۰	۲۹۰۵۸,۳۱۲	۴۸۸۴۷,۲۳۵	۱۰	۴۸۸۵۷,۲۳۵

رتبه بندی محصول باغی شهرستان: مه ولات- سال ۱۴۰۲

رتبه در : تولید (واحد به تن)		
نام محصول	رتبه	میزان
زردآلو و قیسی	۱	۱۵۴۰,۵
پسته ابی	۱	۲۰۰۵۵
انار ابی	۲	۱۸۶۳۰
عنب	۳	۶,۶۳
گیاهان دارویی گلخانه ای	۳	۴۰۰
پسته دیم	۳	۱۰

رتبه در : سطح زیر کشت (واحد به هکتار)		
نام محصول	رتبه	میزان
انار ابی	۱	۱۸۶۳
زردآلو و قیسی	۱	۲۳۷
پسته ابی	۱	۱۹۱۰۰
پسته دیم	۲	۲۰
سایر میوه های گلخانه ای	۲	۰,۳
گیاهان دارویی گلخانه ای	۳	۲

عنوان	تعداد رتبه یک	تعداد رتبه دو	تعداد رتبه سه
تولید (واحد به تن)	۲	۱	۳
سطح زیر کشت (واحد به هکتار)	۳	۲	۱

آمار سطح زیر کشت، میزان تولید و عملکرد، محصولات زراعی شهرستان - مه ولات، سال زراعی ۱۴۰۲-۰۱

گروه محصولات	نام محصول	سطح زیر کشت (هکتار)			میزان تولید (تن)			عملکرد (کیلوگرم در هکتار)	
		آبی	دیم	جمع	آبی	دیم	جمع	آبی	دیم
غلات	گندم	۳۰۰	---	۳۰۰,۰۰	۷۲۰	---	۷۲۰,۰۰	۲۴۰۰,۰	---
	جو	۷۰۰	---	۷۰۰,۰۰	۱۲۶۰	---	۱۲۶۰,۰۰	۱۸۰۰,۰	---
	ذرت دانه ای	---	---	---	---	---	---	---	---
	شلتوک	---	---	---	---	---	---	---	---
	سایر غلات	---	---	---	---	---	---	---	---
جمع غلات	.	۱۰۰۰	---	۱۰۰۰,۰۰	۱۹۸۰	---	۱۹۸۰,۰۰	---	---
محصولات صنعتی	چغندر قند	---	---	---	---	---	---	---	---
	پنبه	۱۰	---	۱۰,۰۰	۲۳,۵	---	۲۳,۵۰	۲۳۵۰,۰	---
	کلزا	---	---	---	---	---	---	---	---
	کنجد	---	---	---	---	---	---	---	---
	گلرنک	---	---	---	---	---	---	---	---
	آفتابگردان روغنی	---	---	---	---	---	---	---	---
	توتون و تنباکو	---	---	---	---	---	---	---	---
	سایر دانه های روغنی	---	---	---	---	---	---	---	---
جمع محصولات صنعتی	.	۱۰	---	۱۰,۰۰	۲۳,۵	---	۲۳,۵۰	---	---
حبوبات	نخود	۱	---	۱,۰۰	۰,۸۵	---	۰,۸۵	۸۵۰,۰	---
	لوبیا	---	---	---	---	---	---	---	---
	عدس	---	---	---	---	---	---	---	---
	ماش	---	---	---	---	---	---	---	---
	باقلا خشک	---	---	---	---	---	---	---	---
	سایر حبوبات	---	---	---	---	---	---	---	---
جمع حبوبات	.	۱	---	۱,۰۰	۰,۸۵	---	۰,۸۵	---	---
محصولات جالیزی	هندوانه	۵	---	۵,۰۰	۸۰	---	۸۰,۰۰	۱۶۰۰۰,۰	---
	خریزه	۲۰	---	۲۰,۰۰	۴۰۰	---	۴۰۰,۰۰	۲۰۰۰۰,۰	---
	خیار	---	---	---	---	---	---	---	---
	طالبی	---	---	---	---	---	---	---	---
	کدو	---	---	---	---	---	---	---	---
	سایر محصولات جالیزی	۱۰	---	۱۰,۰۰	۵۶	---	۵۶,۰۰	۵۶۰۰,۰	---
جمع محصولات جالیزی	.	۳۵	---	۳۵,۰۰	۵۳۶	---	۵۳۶,۰۰	---	---
سبزیجات	سیب زمینی	---	---	---	---	---	---	---	---
	پیاز	۶	---	۶,۰۰	۱۵۰	---	۱۵۰,۰۰	۲۵۰۰۰,۰	---
	گوجه فرنگی	---	---	---	---	---	---	---	---
	بادمجان	---	---	---	---	---	---	---	---
	فلفل	---	---	---	---	---	---	---	---
	سبزیجات برگی	---	---	---	---	---	---	---	---
	سبزیجات غده ای	---	---	---	---	---	---	---	---
	سایر سبزیجات	۵	---	۵,۰۰	۴۱,۵	---	۴۱,۵۰	۸۳۰۰,۰	---
جمع سبزیجات	.	۱۱	---	۱۱,۰۰	۱۹۱,۵	---	۱۹۱,۵۰	---	---

گروه محصولات	نام محصول	سطح زیر کشت (هکتار)			میزان تولید (تن)			عملکرد (کیلوگرم در هکتار)	
		آبی	دیم	جمع	آبی	دیم	جمع	آبی	دیم
نباتات علوفه ای	یونجه	۱۰	---	۱۰,۰۰	۶۵	---	۶۵,۰۰	۶۵۰۰,۰	---
	شبدرد خشک	---	---	---	---	---	---	---	---
	ذرت علوفه ای	۲۰	---	۲۰,۰۰	۸۰۰	---	۸۰۰,۰۰	۴۰۰۰۰,۰	---
	خصیل	۲۰۰	---	۲۰۰,۰۰	۲۴۰۰	---	۲۴۰۰,۰۰	۱۲۰۰۰,۰	---
	ارزن علوفه ای	۵	---	۵,۰۰	۶,۷۵	---	۶,۷۵	۱۳۵۰,۰	---
	جغندر علوفه ای	۱۰	---	۱۰,۰۰	۲۵۰	---	۲۵۰,۰۰	۲۵۰۰۰,۰	---
	ذرت خوشه ای	۱۰	---	۱۰,۰۰	۳۰۰	---	۳۰۰,۰۰	۳۰۰۰۰,۰	---
	هویج علوفه ای	---	---	---	---	---	---	---	---
	سایر محصولات علوفه ای	---	---	---	---	---	---	---	---
	جمع نباتات علوفه ای	۲۵۵	---	۲۵۵,۰۰	۳۸۲۱,۷۵	---	۳۸۲۱,۷۵	---	---
سایر محصولات	هندوانه بذری	---	---	---	---	---	---	---	---
	افتا بگردان آجیلی	---	---	---	---	---	---	---	---
	ذرت بذری	---	---	---	---	---	---	---	---
	جا رو	---	---	---	---	---	---	---	---
	کدو بذری	---	---	---	---	---	---	---	---
	سایر محصولات بذری	---	---	---	---	---	---	---	---
	سایر محصولات	---	---	---	---	---	---	---	---
	جمع سایر محصولات	---	---	---	---	---	---	---	---
۰	جمع کل -	۱۳۱۲	---	۱۳۱۲,۰۰	۶۵۵۳,۶	---	۶۵۵۳,۶۰	---	---

آمار سطح زیر کشت تولید و عملکرد محصولات دائمی شهرستان مه ولات در سال ۱۴۰۲

گروه	نام محصول	سطح زیر کشت (هکتار)			میزان تولید (تن) (کیلوگرم در هکتار)	عملکرد سطح بارور (کیلوگرم در هکتار)
		بارور	غیر بارور	جمع		
میوه های دانه دار	سیب	۰	۰,۹	۰,۹	۵,۴	۶۰۰۰
	گلابی	۰,۱	۰,۱۵	۰,۲۵	۰,۶۳	۴۲۰۰
	به	۰	۰	۰	۰	۰
	سایر میوه های دانه دار	۰	۰	۰	۰	۰
	جمع	۰,۱	۱,۰۵	۱,۱۵	۶,۰۳	۰
میوه های هسته دار	البالو	۰	۰,۳	۰,۳	۱,۲	۴۰۰۰
	گیلاس	۰,۴۵	۰,۸	۱,۲۵	۲,۴	۳۰۰۰
	گوجه	۰,۱	۰,۶	۰,۷	۲,۵۸	۴۳۰۰
	الو و الو قطره طلا	۰	۰	۰	۰	۰
	هلو	۰,۵	۲	۲,۵	۸	۴۰۰۰
	زردالو و قیسی	۱۹	۲۳۷	۲۵۶	۱۵۴۰,۵	۶۵۰۰
	شلیل	۰	۰	۰	۰	۰
	سایر میوه های هسته دار	۰	۰,۵	۰,۵	۳	۶۰۰۰
	جمع	۲۰,۰۵	۲۴۱,۲	۲۶۱,۲۵	۱۵۵۷,۶۸	۰
میوه های دانه ریز	انگور ابی	۳	۱۴,۹	۱۷,۹	۱۴۹	۱۰۰۰۰
	انگور دیم	۰	۰	۰	۰	۰
	انواع توت درختی و شاه توت آبی	۰	۰	۰	۰	۰
	انواع توت درختی و شاه توت دیم	۰	۰	۰	۰	۰
	توت فرنگی	۰	۰	۰	۰	۰
	تمشک	۰	۰	۰	۰	۰
	سایر میوه های دانه ریز	۰	۰	۰	۰	۰
	جمع	۳	۱۴,۹	۱۷,۹	۱۴۹	۰
میوه های خشک	پسته ابی	۳۰۴۰	۱۹۱۰۰	۲۲۱۴۰	۲۰۰۵۵	۱۰۵۰
	پسته دیم	۰	۲۰	۲۰	۱۰	۵۰۰
	بادام ابی	۲,۲	۴,۸	۷	۳,۸۴	۸۰۰
	بادام دیم	۰	۰	۰	۰	۰
	گردو	۰	۰	۰	۰	۰
	فندق	۰	۰	۰	۰	۰
	سنجد آبی	۰	۰	۰	۰	۰
	سنجد دیم	۰	۰	۰	۰	۰
	سایر میوه های خشک آبی	۰	۰	۰	۰	۰
	سایر میوه های خشک دیم	۰	۰	۰	۰	۰
	جمع	۳۰۴۲,۲	۱۹۱۲۴,۸	۲۲۱۶۷	۲۰۰۶۸,۸۴	۰
	زالزالک آبی	۰	۰	۰	۰	۰
میوه های سرد سیری	زالزالک دیم	۰	۰	۰	۰	۰
	زرشک	۰	۰	۰	۰	۰
	سماق آبی	۰	۰	۰	۰	۰
	سماق دیم	۰	۰	۰	۰	۰

گروه	نام محصول	سطح زیر کشت (هکتار)			میزان تولید (تن) (کیلوگرم در هکتار)	عملکرد سطح بارور (کیلوگرم در هکتار)
		غیر بارور	بارور	جمع		
	عنا ب	۲,۲	۵,۱	۷,۳	۶,۶۳	۱۳۰۰
	سایر میوه های سردسیری	۰	۰	۰	۰	۰
	جمع	۲,۲	۵,۱	۷,۳	۶,۶۳	۰
میوه های نیمه گرمسیری	انار ابی	۲۹	۱۸۶۳	۱۸۹۲	۱۸۶۳۰	۱۰۰۰۰
	انجیر ابی	۰	۰	۰	۰	۰
	انجیر دیم	۰	۰	۰	۰	۰
	خرمالو	۰	۰	۰	۰	۰
	زیتون	۰	۰	۰	۰	۰
	سایر میوه های نیمه گرمسیری	۰	۰	۰	۰	۰
	جمع	۲۹	۱۸۶۳	۱۸۹۲	۱۸۶۳۰	۰
	میوه های گرمسیری	۰	۰	۰	۰	۰
	جمع	۰	۰	۰	۰	۰
محصولات گلخانه ای	خیا ر گلخانه ای	۰	۰,۴	۰,۴	۶۸	۱۷۰۰۰۰
	گوجه فرنگی گلخانه ای	۰	۰,۳	۰,۳	۶۶	۲۲۰۰۰۰
	فلفل گلخانه ای	۰	۰	۰	۰	۰
	بادمجان گلخانه ای	۰	۰	۰	۰	۰
	سبزیجات برگی گلخانه ای	۰	۰,۸	۰,۸	۲۲,۱۳۵	۲۷۶۶۹
	سایر محصولات جالیزی گلخانه ای	۰	۰	۰	۰	۰
	توت فرنگی گلخانه ای	۰	۰	۰	۰	۰
	سایر میوه های گلخانه ای	۰	۰,۳	۰,۳	۵	۱۶۶۶۷
	گیاهان دارویی گلخانه ای	۰	۲	۲	۴۰۰	۲۰۰۰۰۰
	جمع	۰	۳,۸	۳,۸	۵۶۱,۱۳۵	۰
سایر	گلستان (گل محمدی) آبی	۰	۶	۶	۱۵	۲۵۰۰
	گلستان (گل محمدی) دیم	۰	۰	۰	۰	۰
	توتستان برای نوغان آبی	۰	۰,۴	۰,۴	۱,۱۲	۲۸۰۰
	توتستان برای نوغان دیم	۰	۰	۰	۰	۰
	زعفران	۰	۳۲۰۰	۳۲۰۰	۳,۲	۱
	زیره سبز آبی	۰	۰	۰	۰	۰
	زیره سبز دیم	۰	۰	۰	۰	۰
	گیاهان دارویی سایر آبی	۰	۴	۴	۱۲۰۰	۳۰۰۰۰۰
	گیاهان دارویی سایر دیم	۰	۰	۰	۰	۰
	باغات مخلوط آبی	۰	۰	۰	۰	۰
	باغات مخلوط دیم	۰	۰	۰	۰	۰
	درختان غیر شمر آبی	۳۵	۱۵۰	۱۸۵	۰	۰
	درختان غیر شمر دیم	۰	۰	۰	۰	۰
	قارچ دکمه ای	۰	۰,۵۱۲	۰,۵۱۲	۱۰۵	۲۰۵۰۷۸
	قارچ صدفی	۰	۰	۰	۰	۰
	سایر قارچ های خوراکی	۰	۰	۰	۰	۰
	سایر محصولات شمر آبی	۰	۰	۰	۰	۰
	سایر محصولات شمر دیم	۰	۰	۰	۰	۰
	جمع	۳۵	۳۳۶۰,۹۱۲	۳۳۹۵,۹۱۲	۱۳۲۴,۳۲	۰

گروه	نام محصول	سطح زیر کشت (هکتار)			میزان تولید (تن)	عملکرد سطح بارور (کیلوگرم در هکتار)
		غیر بارور	بارور	جمع		
جمع کل محصولات دیم		۰	۲۰	۲۰	۱۰	۵۰۰
جمع کل محصولات ابی		۳۱۳۱,۵۵	۲۴۵۹۴,۷۶۲	۲۷۷۲۶,۳۱۲	۴۲۲۹۳,۶۳۵	۱۷۲۰
جمع کل		۳۱۳۱,۵۵	۲۴۶۱۴,۷۶۲	۲۷۷۴۶,۳۱۲	۴۲۳۰۳,۶۳۵	۱۷۱۹

اصلی ترین قابلیت‌ها، فرصت‌ها، ظرفیت‌ها و امکانات توسعه شهرستان:

۱. وجود دشتهای حاصلخیز و بر خور داری از طیف گسترده محصولات دامی و کشاورزی از جمله انار، پسته، زعفران و امکان صدور این محصولات با کیفیت بالا.
۲. امکان توسعه مجتمع گلخانه ای، و دامپروری و ایجاد اشتغال دائم در شهرستان در بخش کشاورزی.
۳. بر خور داری از زمینه های مناسب توسعه صنعتی بخصوص صنایع تبدیلی و تکمیلی محصولات کشاورزی.
۴. وجود تنها ایستگاه تحقیقات پسته شرق کشور در شهرستان.
۵. امکان بهره برداری از گیاهان مرتعی در شهرستان و توسعه کشت گیاهان دارویی.
۶. امکان افزایش ضریب مکانیزاسیون در واحدهای تولیدی باغی و دامی.
۷. وجود زیر ساختها برای توسعه دام سنگین.
۸. امکان توسعه پرورش شتر مرغ در شهرستان با توجه به سازگاری آن با اقلیم شهرستان.
۹. امکان بهره گیری از انرژی خورشیدی و بادی در بخش کشاورزی.
۱۰. پتانسیل بالای تولید و توسعه صنعت ابریشم.
۱۱. وجود گونه های گیاهی و جانوری با ارزش.
۱۲. وجود شهرک صنعتی در شهرستان.
۱۳. وجود تشکلهای فعال در بخش کشاورزی.
۱۴. بالاترین خطوط فرآوری پسته

عمده ترین تنگناها و محدودیتهای توسعه (موانع و مشکلات)

۱. کاهش کمی و کیف آب کشاورزی که منجر به کاهش تولید در واحد سطح میگردد.
۲. مخاطرات ناشی از سوانح طبیعی به ویژه خطر بروز خشکسالی، سیل، زلزله و بیابان زایی.
۳. عدم ثبات قیمت محصولات کشاورزی و دامی به دلیل وجود دلالتان و عدم خرید تضمینی برخی محصولات اساسی شهرستان یا پایین بودن قیمت خرید تضمینی نسبت به هزینه های تولید.
۴. بهره برداری غیرمجاز از منابع آب و بیابان منفی و افت شدید در سفره های آب زیر زمینی.
۵. کمبود اعتبارات سرمایه ای و سرمایه در گردش و بالا بودن نرخ کارمزد تسهیلات اعطایی در بخش کشاورزی.
۶. کمبود صنایع تکمیلی و تبدیلی محصولات کشاورزی و دامی.
۷. پراکنش وسیع عرصه های مرتعی و فقر مراتع منطقه.
۸. غالب بودن وجه تولید سنتی و اقتصاد معیشتی در تولید کشاورزی و دامی شهرستان.
۹. عدم حمایت از هنرستان کشاورزی و دانشگاههای شهرستان در اجرای طرحهای پژوهشی و تحقیقاتی.
۱۰. کاهش روزافزون سطح توستانها.
۱۱. وزش بادهای شدید و عدم پوشش گیاهی مناسب در بخشهایی از شهرستان و وجود ریزگردها.
۱۲. کوچک و سنتی بودن واحدهای دامی و در نتیجه عملکرد پایین تولید در واحد سطح
۱۳. متغیر بودن قیمت خوراک دام
۱۴. عدم وجود نمایندگی گمرک در سطح شهرستان و سرگردانی صادر کنندگان محصولات کشاورزی
۱۵. کمبود اعتبارات اشتغالزایی برای طرحهای تولید مشاغل خانگی حوزه کشاورزی
۱۶. قرار گرفتن شهرستان در لیست مناطق بر خور دار بر اساس تقسیمات جغرافیایی و عدم دریافت اعتبارات

مربوطه

مسائل اساسی شهرستان

۱. کاهش روزافزون کیفی و کمی آب چاههای کشاورزی و شور شدن آن.
۲. کاهش تنوع محصولات تولیدی بخش کشاورزی و سوق دادن تولیدات به تک کشتی.
۳. نبودن مکانیزم تجهیز سرمایه بومی لازم در جهت گسترش فعالیتهای اقتصادی محرک توسعه شهرستان و روند خروج سرمایه.
۴. وابستگی شدید اقتصاد شهرستان و معیشت خانوارها به بخش کشاورزی و عدم توسعه صنایع در شهرستان.
۵. سنتی بودن کشاورزی و پایین بودن نرخ بهره وری در آن.
۶. خرده مالکی و عدم یکپارچه سازی و یکجاکشتی.
۷. مشکلات تامین سرمایه و تجهیز منابع مالی جهت گسترش فعالیتهای کشاورزی.
۸. نشست زمین و افزایش پدیده لوله زایی در دشتهای ممنوعه.
۹. پیشروی کویر و بیابان زایی و محدودیتهای اقلیمی.

اهداف بلند مدت توسعه شهرستان

۱. توسعه کشاورزی پایدار با مدیریت بهینه منابع تولید و الگوی کشت مناسب.
۲. افزایش بهره وری در مصرف آب کشاورزی.
۳. بهره برداری بهینه از منابع آب و خاک در شهرستان.
۴. تولید محصولات سالم و ارگانیک.
۵. حفاظت از اراضی ملی و منابع طبیعی و حمایت از توسعه واحدهای تولیدی با واگذاری اراضی دولتی.
۶. تقویت و تغذیه سفره های آب زیرزمینی با اجرای طرحهای آبخیزداری و آبخیزداری.
۷. توسعه صنعتی با رویکرد صنایع تبدیلی و تکمیلی محصولات کشاورزی صادراتی.
۸. نوسازی و توسعه بخش کشاورزی و افزایش تولید.
۹. تقویت نمودن و توانمند سازی تشکلهای بخش کشاورزی و دام

راهبردهای بلند مدت و جهت گیریهای توسعه منطقه

۱. توسعه شیوه های بهره برداری اصولی از منابع آب و اصلاح الگوی مصرف آب.
۲. توسعه مدیریت تلفیقی آفات به منظور کاهش مصرف سموم و تولید محصولات سالم و عاری از مواد شیمیایی و سموم.
۳. کاهش مصرف کودهای شیمیایی و افزایش مصرف کودهای آلی در راستای
۴. تغذیه مصنوعی سفره های آب زیر زمینی و اجرای پروژه های پخش سیلاب به منظور ایجاد تعادل در دشتهای
۵. اصلاح ساختار مدیریت بر منابع آب (استحصال و مصرف آب).
۶. توانمند سازی و ارتقاء جایگاه بخش خصوصی در سرمایه گذاریهای شهرستان.
۷. ارتقاء بهداشت عمومی و مبارزه و پیشگیری از بیماریهای مشترک انسان و دام.
۸. استفاده از شیوه های نوین بهره برداری کشاورزی و توسعه مهارتهای حرفه ای بهره برداران و تولید کنندگان با اعمال روشهای نوین مدیریت مزرعه.
۹. بهبود و اصلاح مراتع و ایجاد تعادل بین دام و مرتع.
۱۰. مدیریت آلاینده های آب و خاک در شهرستان.
۱۱. ارتقاء سطح سواد و مهارت شاغلین بخش کشاورزی.

۱۲. حمایت موثر از تشکیل و توسعه شرکتهای تعاونی و ایجاد و گسترش شرکتهای تعاونی در سطح شهرستان .
۱۳. توسعه ظرفیت نگهداری محصولات و نهاده های کشاورزی و انبارهای محصولات کشاورزی .
۱۴. توسعه و تجهیز شبکه ها و خدمات زیربنایی مورد نیاز برای سرمایه گذاری در بخش کشاورزی .
۱۵. مدیریت یکپارچه سازی حوزه های آبخیز با هدف مشارکت پذیری مردم .

سیاستهای اجرایی و راهکارهای مهم

۱. افزایش راندمان استحصال، انتقال و توزیع آب در راستای مدیریت مصرف آب و خاموشی چاههای کشاورزی.
۲. نظارت بر اماکن عرضه فرآورده های دامی .
۳. حمایت از طرحهای یکپارچه سازی اراضی کشاورزی و یکجا کشتی و اجرای تجمیع طرحهای آبیاری نوین (تحت فشار، سطحی، زیرسطحی).
۴. حمایت از ایجاد مجتمع های کشت گلخانه ای و گسترش کشت گلخانه ای.
۵. افزایش حاصلخیزی اراضی کشاورزی به لحاظ خصوصیات فیزیکی و شیمیایی .
۶. اصلاح الگوی کشت و گسترش سطح زیرکشت محصولات کشاورزی صادراتی نظیر انار، پسته زعفران و
۷. اجرای طرحهای تغذیه مصنوعی (آبخیزداری و پخش سیلاب) و آبخیزداری به منظور تقویت سفره های آب زیرزمینی و حفظ پوشش گیاهی .
۸. ایجاد تناسب بین سطح زیرکشت محصولات کشاورزی و میزان آب قابل دسترس .
۹. ایجاد بستر مناسب جهت سرمایه گذاری داخلی و خارجی در زمینه کشاورزی .
۱۰. تغییر نوع دام از سبک به سنگین و بهسازی و نوسازی اماکن دامی سستی.
۱۱. اجرای پروژه های آبخیزداری در مناطق بحرانی جهت حفظ پوشش گیاهی و جلوگیری از روان آبهای مخرب .
۱۲. گسترش صنایع تبدیلی و تکمیلی مجهز جهت فرآوری محصولات کشاورزی و دامی منطقه .
۱۳. استفاده از آبهای غیرمتعارف شور و لب شور و پسابها بعنوان جایگزین آب کشاورزی.
۱۴. پوشش حداکثری واکسیناسیون دام سبک و سنگین و طیور.
۱۵. استفاده از انرژی خورشیدی جهت تامین انرژی مورد نیاز واحدهای تولیدی بخش کشاورزی.
۱۶. توسعه و ایجاد انبارهای نگهداری محصولات کشاورزی .
۱۷. ایجاد و توسعه صندوقهای اعتباری توسعه ای به منظور تامین مالی بهتر واحدهای تولیدی.
۱۸. احیاء و مرمت قنوات به عنوان منابع آبی پایدار.
۱۹. حمایت از راه اندازی تشکلهای کشاورزی، تولیدی و اتحادیه های صنفی کشاورزی در جهت بهره گیری از توان مالی و تخصصی آنها.
۲۰. حمایت از ایجاد شرکتهای سرمایه گذاری سهامی عام با هدف تجهیز منابع بومی شهرستان و مدیریت علمی بر منابع مالی با هدف توسعه منطقه .
۲۱. مقابله با بیابان زایی و حفاظت از عرصه های منابع طبیعی شهرستان (بیولوژیکی و مکانیکی).

اقدامات اولویت دار و طرحهای مهم (اقدامات کلیدی و محرک توسعه)

۱. مدیریت مصرف آب با اجرای طرحهای آبیاری تحت فشار ، انتقال آب با لوله ، احداث استخر ذخیره آب ، آبخیزداری و آبخوانداری ، مرمت قنوات با توجه به جایگاه بخش کشاورزی در اقتصاد و اشتغال شهرستان .
۲. افزایش حاصلخیزی اراضی در راستای بهبود خصوصیات فیزیکی و شیمیایی خاک و افزایش بهره وری مصرف آب .
۳. تولید محصولات کشاورزی و دامی سالم و ارگانیک از طریق کاهش مصرف سموم و نهاده های شیمیایی .
۴. توسعه مبارزه تلفیقی با آفات با تاکید بر اجرای روشهای غیر شیمیایی .
۵. مدیریت مناطق بیابانی با اجرای طرحهای بیابان زدایی در حاشیه کویر .
۶. پوشش حداکثری مبارزه همگانی با بیماریهای واگیر دام و اجرای روشهای پیشگیری .
۷. توسعه کشت محصولات گلخانه ای با ایجاد مجتمع .
۸. توسعه کشت گیاهان کم آب طلب از جمله گیاهان دارویی .
۹. توسعه و ایجاد واحدهای دامداری دام سنگین (شیری) و شتر مرغ .
۱۰. حمایت تشکلهای تولیدی و تعاونی های بخش کشاورزی از طریق تامین نقدینگی و افزایش سرمایه .
۱۱. افزایش ضریب مکانیزاسیون (دام و کشاورزی) در شهرستان .
۱۲. حفظ کاربری اراضی کشاورزی اعم از زراعی و باغی بویژه اراضی درجه ۱ .
۱۳. حفاظت از عرصه های منابع طبیعی و جلوگیری از پیشروی کویر .
- ۱۴- مدیریت مصرف آب با کیفیت پایین در بخش کشاورزی .

اداره آمار و اطلاعات کشاورزی